

It's What We Do (And Don't Do) That Matters

R. Avi Strausberg – strausberg@hadar.org

Summer Yom Iyyun 2018

Part I: The Story

Talmud Bavli Gittin 55b-56a	תלמוד בבלי גיטין נה-נו.
Rabbi Yohanan said: “What is the meaning of that which is written: ‘Happy is the man who fears always, but he who hardens his heart shall fall into mischief’ (Proverbs 28:14)? Jerusalem was destroyed on account of Kamtza and bar Kamtza. The King’s Mountain was destroyed on account of a rooster and a hen. Beitar was destroyed on account of a shaft from a chariot.” The Gemara explains: Jerusalem was destroyed on account of Kamtza and bar Kamtza. There was a certain man whose friend was named Kamtza and whose enemy was named bar Kamtza. He once made a feast and said to his servant: “Go bring me my friend Kamtza.” The servant went and mistakenly brought him bar Kamtza. The man who was hosting the feast came and found bar Kamtza sitting at the feast. The host said to bar Kamtza: “That man is the enemy of that man, [that is, you are my enemy.] What do you want here? Arise and leave.” Bar Kamtza said to him: “Since I have already come, let me stay and I will give you money for whatever I eat and drink.” The host said to him: “No, you must leave.” Bar Kamtza said to him: “I will give you money for half of the feast; just do not	אמר רבי יוחנן מאי דכתיב (משלי כח, יד) אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא אשקא דריספק חרוב ביתר אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים דההוא גברא דרחמיה קמצא ובעל דבביה בר קמצא עבד סעודתא אמר ליה לשמעיה זיל אייתי לי קמצא אזל אייתי ליה בר קמצא אתא אשכחיה דהוה יתיב אמר ליה מכדי ההוא גברא בעל דבבא דההוא גברא הוא מאי בעית הכא קום פוק אמר ליה הואיל ואתאי שבקן ויהיבנא לך דמי מה דאכילנא ושתינא

send me away.” The host said to him: “No, you must leave.” Bar Kamtza then said to him: “I will give you money for the entire feast; just let me stay.” The host said to him: “No, you must leave.” Finally, the host took bar Kamtza by his hand, stood him up, and took him out.

Bar Kamtza said to himself: Since the Sages were sitting there and did not protest, although they saw how he humiliated me, learn from it that they were content with what he did. I will therefore go and inform against them to the king. He went and said to the emperor: “The Jews have rebelled against you.” The emperor said to him: “Who says that this is so?” Bar Kamtza said to him: “Test them, send them an offering to be brought in honor of the government, and see whether they will sacrifice it.” The emperor went and sent with him a three-year-old calf. While bar Kamtza was coming with the calf to the Temple, he made a blemish on the calf’s upper lip. And some say he made the blemish on its eyelids, a place where according to us, i.e., *halakhah*, it is a blemish, but according to them it is not a blemish.

The Sages thought to sacrifice the animal despite the blemish due to the imperative to maintain peace with the government. Rabbi Zekharyah ben Avkolas said to them: “If the priests do that, people will say that blemished animals may be sacrificed as offerings on the altar.” The Sages thought to kill bar Kamtza so that he would not go and speak against them. Rabbi Zekharyah said to them: “If you kill him, people will say that one who makes a blemish on sacrificial animals is to be killed.” As a result, they did nothing, bar Kamtza’s slander was accepted by the authorities, and consequently the war between the Jews and the Romans began.

Rabbi Yohanan says: “The humility of Rabbi Zekharyah ben Avkolas destroyed our Temple, burned our Sanctuary, and exiled us from our land.”

אמר ליה לא אמר ליה יהיבנא לך
דמי פלגא דסעודתיך אמר ליה
לא אמר ליה יהיבנא לך דמי כולה
סעודתיך אמר ליה לא נקטיה
בידיה ואוקמיה ואפקיה

אמר הואיל והוו יתבי רבנן ולא
מחו ביה שמע מינה קא ניחא להו
איזיל איכול בהו קורצא בי מלכא
אזל אמר ליה לקיסר מרדו בך
יהודאי אמר ליה מי ימר אמר
ליה שדר להו קורבנא חזית אי
מקרבין ליה אזל שדר בידיה
עגלא תלתא בהדי דקאתי שדא
ביה מומא בניב שפתים ואמרי
לה בדוקין שבעין דוכתא דלדידן
הוה מומא ולדידהו לאו מומא

הוא סבור רבנן לקרוביה משום
שלום מלכות אמר להו רבי זכריה
בן אבקולס יאמרו בעלי מומין
קריבין לגבי מזבח סבור
למיקטליה דלא ליזיל ולימא אמר
להו רבי זכריה יאמרו מטיל מום
בקדשים יהרג

אמר רבי יוחנן ענותנותו של רבי
זכריה בן אבקולס החריבה את
ביתנו ושרפה את היכלנו
והגליתנו מארצנו

The Roman authorities sent Nero Caesar against the Jews. When he came to Jerusalem, he wished to test his fate. He shot an arrow to the east and the arrow fell in Jerusalem. He then shot an arrow to the west and it fell in Jerusalem. He shot an arrow in all four directions of the heavens, and each time the arrow fell in Jerusalem.

Nero then conducted another test: He said to a child: "Tell me the verse that you learned today". He said to him: "And I will lay My vengeance upon Edom by the hand of My people Israel" (Ezekiel 25:14). Nero said: "The Holy One, Blessed be He, wishes to destroy His Temple, and He wishes to wipe his hands with that man, i.e., with me. [The Romans are associated with Edom, the descendants of Esau.] If I continue on this mission, I will eventually be punished for having served as God's agent to bring about the destruction." So he fled and became a convert, and ultimately Rabbi Meir descended from him.

...

The Gemara cites a *baraita*. It is taught: Rabbi Elazar says: Come and see how great is the power of shame, for the Holy One, Blessed be He, assisted bar Kamtza, who had been humiliated, and due to this humiliation and shame the Holy One destroyed the Temple and burned the Sanctuary.

שדר עלוייהו לנירון קיסר כי קאתי
שדא גירא למזרח אתא נפל
בירושלים למערב אתא נפל
בירושלים לארבע רוחות השמים
אתא נפל בירושלים

א"ל לינוקא פסוק לי פסוקיך אמר
ליה (יחזקאל כה, יד) ונתתי את
נקמתי באדום ביד עמי ישראל
וגו' אמר קודשא בריך הוא בעי
לחרובי ביתיה ובעי לכפורי ידיה
בההוא גברא ערק ואזל ואיגייר
ונפק מיניה ר"מ

...

תניא אמר רבי אלעזר בא וראה
כמה גדולה כחה של בושה שהרי
סייע הקב"ה את בר קמצא
והחריב את ביתו ושרף את
היכלו:

Questions for Reflections:

1. What are the different possible causes for the destruction of the Temple as given by this sugya?
2. What does the text mean when it says that Kamtza and Bar Kamtza are responsible for the destruction of the Temple?
3. How does the opening verse from Proverbs relate to the story?
4. What can this text teach us about virtue and for how to best live in interaction with the world around us?

Part II: Who's to Blame? Survey says Kamtza and Bar Kamtza!

Maharal, <u>Hiddushei Ha'Shas Gittin 140</u>	מהרל, חידושי השס גיטין קמ
And, you have to consider what did Kamtza do, what was his transgression, and what was his sin that it's said about him: "because of Kamtza, Jerusalem as destroyed." But, you have to know that it was because of him and he was a part of the same generation in which there was baseless hatred and division. And, it's human nature that in a place in which there is baseless hatred, one takes for oneself a friend to argue against another that hates him, and this is that which is written by "the friend Kamtza," the love in and of itself is a source of division and separation, and therefore the friend is called Kamtza because the only reason to join together is to divide oneself against others.	ויש לך להתבונן מה עשה קמצא ומה פשעו ומה חטאו שאמר: על ידי קמצא חרב ירושלים, אבל יש לך לדעת כי על ידי זה שהיה באותו דור שנאת חנם ומחלוקת ודרך המקום שיש בו שנאת חנם שלוקח לו אוהב לחלוק עם אחר ששונא אותו, וזה שהיה רחמיה קמצא זאת האהבה עצמה הוא חלוק ופירוד ולפיכך האוהב הזה נקרא קמצא שאין זה רק להתקשר ביחד כדי לחלוק על אחרים.

Part III: Who's to Blame? Survey Says The Host!

Maharsha, <u>Hidushei Agadot Gittin 65b-66a</u>	מהרשה, חידושי אגדות גיטין סה-סו
"And whose enemy was named Bar Kamtza." It's told here that the beginning of the destruction was a result of baseless hatred as it's written in the first chapter of Massekhet Yoma: "In the Second Temple, they studied Torah and performed <i>mitzvot</i>. Why was the Temple destroyed? Because there was baseless hatred." "And he went and brought Bar Kamtza." It's possible that this was father and his son, and the messenger made a mistake between them. And also Bar Kamtza that came, even though he knew that he was his enemy, he thought that because his father was	ובעל דבביה בר קמצא כו'. סיפר בזה שתחלת חורבן הוה ע"ד שנאת חנם כמ"ש בפ"ק דיומא במקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות מפני מה חרב מפני שהיה בהם שנאת חנם כו'. דאזל אייתי ליה בר קמצא כו'. אפשר שהיה זה אב ובנו וטעה השליח ביניהם וגם בר קמצא דאתא גם אחר שידע שהוא שונאו שהיה סבור אחרי שאביו אוהבו ודאי מבקש גם אהבתו לעשות שלום עמו בזה שהוא הזמינו

his friend, the father would ask that his friend to make peace with him and for this reason, he invited him. This is like that which is written in Massekhet Eruvin, “Whoever is appeased by his wine, i.e., whoever becomes more relaxed after drinking, has in him an element of the mind-set of his Creator, who acted in a similar fashion, as it is stated: “And the Lord smelled the sweet savor, and the Lord said in His heart, I will not again curse the ground any more for man’s sake” (Genesis 8:21)... But the host of the meal didn’t have the mind-set of the creator, and after he mistakenly came to the meal, he said to him, “That man is the enemy of this man,” how could you mistakenly say that I would invite you when you are my enemy, and despite all of his requests, he paid no attention to him until with force, he took his hand and took him out.	וכמ"ש בערובין כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו שנאמר וירח ה' את ריח הניחוח והוא מבואר מי שיש לו שנאה על חבירו שעשה לו דבר שאינו כהוגן והוא מתפתה ביינו של עצמו דהיינו שזימן אותו למשתה יין שעשה יש בו מדעת קונו שגם הקב"ה מתפתה לאדם שחטא לו בדבר שהוא שלו שכל העולם הוא שלו כמ"ש וירח ה' את ריח וגו' נחת רוח שעשה רצונו... אבל זה בעל הסעודה לא היה בו מדעת קונו וגם אחר שבא בטעות לסעודתו א"ל מכדי ההוא גברא בעל דבבא כו' ואיך טעית לומר שאני מזמין אותך כיון שאתה שונאי ובכל בקשותיו כדמסיק לא השגיח בו עד שבחזקה נקטיה בידיה ואפקיה.
---	--

Part IV: Who's to Blame? Survey Says The Rabbis!

Maharsha, Hidushei Agadot Gittin 65b-66a	מהרשה, חידושי אגדות גיטין סה-סו
“And he says, because the rabbis sat there and didn’t protest.” One could say that they didn’t protest because they had no power to protest. It’s possible they did this because the power of flattery prevailed in that generation as it’s written in Sotah with regard to the King Agrippas (Sotah 41b).	ואמר הואיל והוו יתבי רבנן ולא מיחו בו כו'. איכא למימר מה שלא מיחו מפני שלא היה בידם למחות. אפשר שעשו כן כי החנופה הוא שגברה באותו הדור כמ"ש בסוטה גבי אגריפס המלך:

Part V: Who's to Blame? Survey Says Rabbi Zekharyah Ben Avkulas!

Midrash Eikhah Rabbah 4:3	מדרש איכה רבה ד:ג
Rav Zekharyah ben Avkulas, who was present, could have prevented [the host from treating the man in this manner] but did not intervene. ... Hence the popular saying: "Because of the difference between [the names] Kamtza and Bar Kamtza was the Temple destroyed." Rav Yose said: The "modesty" of Zekharyah b. Avkulas burnt the Temple.	וְהָיָה שֵׁם רַבִּי זְכַרְיָה בֶּן אֲבָקוּלָס וְהָיְתָה סִפְקָ בִּידוֹ לַמַּחֲוֹת וְלֹא מִיָּחָה... הָדָא דְּבִרְיָאָתָא אָמְרִין בֵּין קַמְצָא וּבֵין בֶּן קַמְצָא חֲרַב מִקְדָּשָׁא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי עֲנוּתָנוּתוֹ שֶׁל רַבִּי זְכַרְיָה בֶּן אֲבָקוּלָס שָׂרְפָה אֶת הַהִיכָל.

Part VI: Who's to Blame? The Holy Blessed One!

Maharal, Hidushei Agadot Gittin 141	מהרל, חידושי אגדות גיטין קמא
And there were sages that wanted to sacrifice the offering that was fit for the other nations for the sake of peace in the kingdom or to kill the one that brings the offering because they were suspicious of him, because he was the cause of all of this, and Rabbi Zekharyah ben Avkulas didn't want either as a result of his modesty, and for this reason it's said, "His modesty..." It can be understood that when the Holy One wants something, as now the Holy One wished to destroy the Temple, and the great sages were prepared to kill this one to save themselves, the Holy One used Rabbi Zekharyah to do the Holy One's bidding, because the one who was the cause of the destruction was saved, because it was the will of the Holy One to destroy the Temple, and you should understand these words.	וְהָיוּ חֲכָמִים רוֹצִים לְהַקְרִיב הַקֶּרֶבֶן מֵהַ שְׂרָאוֹי לְאוֹמוֹת מִשּׁוּם שְׁלוֹם מַלְכוּת אוֹ לְהַרוֹג אֶת הַמְּבִיא הַקֶּרֶבֶן הַזֶּה שֶׁהָיוּ חוֹשְׁדִּים אוֹתוֹ כִּי כָל זֶה גִּרְמָתוֹ, וְלֹא הָיָה רוֹצֵה רַבִּי זְכַרְיָה מִפְּנֵי עֲנוּתָנוּתוֹ שֶׁל רַבִּי זְכַרְיָה וּלְפִיכָךְ אָמַר עֲנוּתָנוּתוֹ וְכוּ' פִּירַשׁ שֶׁהִשְׁתַּיִּית כֹּאשֶׁר רוֹצֵה בְּדַבַּר מֵהַ כְּמוֹ שֶׁרוֹצֵה עֹכְשִׁיו לְהַחְרִיב הַבַּיִת וְהָיוּ חֲכָמִים גְּדוֹלִים עוֹמְדִים לְהַצִּיל נַפְשָׁם לְהַרוֹג אֶת זֶה, עֲשֵׂה הַקֶּב"ה שְׁלִיחוֹתוֹ עִ"י רַבִּי זְכַרְיָה שֶׁהָיָה הַגּוֹרֵם הַחֲרוֹבָן נִצֵּל, שִׁיְהִי עוֹשֶׂה רָצוֹן הַקֶּב"ה שֶׁהָיָה רוֹצֵה בַּחֲרוֹבָן וְהֵבֵן דְּבָרִים אֵלֶּי.

